

Janko Samec

Šola

Bilà si hram mi znanja in modrosti
že od življenja mojih mladih let,
ko v tebi rasel sem ko v polju cvet
in si iz knjig nabiral učenosti.

Ko v glavi je biló vsegà zadosti,
pa si v življenje me spustila v svet,
a sem nazaj se k tebi vrnil spet,
da druge bi učil do dni starosti.

Zdaj, ko poslavljam se po letih truda,
tako mi ljuba tvoja klop je vsaka,
kot draga kmetu je domača gruda.

Na njej od zore delal je do mraka
in je doživljal vsa življenjska čuda,
da z lahkim srcem zdaj na smrt le čaka.

Mauser Karel

Učiteljica

Ilustriral O. Gaspari

Veselo čebljanje v razredu je na mah utihnilo in šestdeset otroških oči je splašeno zrlo v učitelja, ki je stopil pred tablo.

»Gospodične učiteljice ne bo, ker je nevarno zbolela in so jo odpeljali v bolnišnico. Vse lepo pozdravlja in vas prosi, da molite zanjo.«

Tako je dejal gospod učitelj tiho in vzel v roke čitanko. Po celi sobi se je ulegel molk kakor v drevesno krošnjo, kadar ščebetajoči ptički začutijo jastreba. Drobní obrazki so žalostno zastrmeli tja v tablo in Marjetka v prvi klopi je začela ihteti.

»Saj gospodična ne bo umrla,« je zajokal na glas Rožnikov Poldek, ki je dobil pri učiteljici vsak dan kos kruha, ker ni imel matere.

Po razredu se je pričelo premikanje in hlipanje in v drobne otroške dlani so kapljale solze. Učitelj je položil knjigo na klop in stopil k oknu. Nenadoma se je obrnil in hripavo dejal:

»Pospravite, danes ne bo šole.«

Med molitvijo je dvakrat potegnil z roko preko oči.

Zunaj je bilo krasno pomladno jutro. Sonce je vriskalo preko modrega neba, prve čebele so se že lovile po modrih podleskih in na zelenem listju je minevala jutranja rosa. Toda nekaj je manjkalo in otroci so se brez vršča porazgubili po vasi.

V šoli ni bilo več tako prijetno kakor prej. Močni učitelj je glas je grmel po sobi, da si Grmov Cenek še ortavke ni upal privleči na dan. Tako puste in samotne so bile ure, čeprav je sonce sijalo skozi okna kakor prejšnje dni. Rožnikov Poldek je zaman čakal na svoj kos kruha, na katerega se je tako privadil. In med odmorom na vrtni ni bilo nikogar, ki bi pripovedoval pravljice.

Čez dober teden, neko soboto dopoldne, je učitelj napisal na tablo kratko pismo in nato ga je Selčeva Marjetka prepisala na lep, bel papir. Na koncu so se vsi podpisali. Tako krive in nerodne so bile črke, toda vsaka je bila kos srca in tiha prošnja, da bi se gospodična kmalu vrnila. V vse obraze je planilo upanje, oči so oživele in toplo pričakovanje je leglo v vsa otroška srca.

Kmalu je prišel odgovor. Dolgo pismo je bilo in gospod učitelj ga je bral prav počasi. »Jokala sem od veselja, otročiči moji, da ste se me spomnili. Kmalu se vidimo. Iz bolnišnice bom kmalu odšla, toda štirinajst dni ostanem še v mestu, da se docela popravim.« Prav tako je stalo v pismu in še mnogo lepega zraven.

Otroci so začeli šteti dneve. »Še desetkrat gremo spat, pa bo gospodična prišla,« je preračunala Marjetka. Kako polni hrepenenja so bili tisti dnevi. Zadnji so bili zlasti za Rožnikovega Poldka zorhani nemira in pričakovanja. Naskrivaj je hodil v Grbovce oprezovat, če bi morda slučajno prišla s popoldanskim vlakom.

V nedeljo popoldne po krščanskem nauku je šla z njim tudi Marjetka. Počasi sta hodila pod gostim smrekovjem, ki je viselo nad stezico.

»Danes prav gotovo pride,« je čebljala Marjetka in popravljala rožnato ruto. »Takrat, ko je šla na materin pogreb, se je tudi v nedeljo vrnila.«

»Kar tukajle počakajva,« se je ustavil Poldek na križpotju pod košato jelko. »Od tu se dobro vidi na travnik. Zdaleč jo bova lahko opazila.«

Tokrat nista čakala zaman. Ko je šla skozi Ravnikovo hosto, jo je Marjetka spoznala po klobuku. Kakor ponorela je zgrabila Poldka za roko in stekla sta proti travniku. Ko sta se zasopla ustavila pred njo, nista vedela reči besedo.

»Marjetka, Poldek! Ti otroka moja.«

Gospodična je položila kovčeg na tla in objela oba okrog vratu. Med potjo je šla z robcem preko oči.

»Nihče ti ni dajal kruha, kajne, revček,« je pobožala Poldka po glavi. Glas se ji je kar zatikal.

Drugo jutro, ko je stopila v razred, se je vse nabralo okrog nje. Tiščali so vanjo kakor piščančki v kohljo. Rož so ji prinesli zapoznelih telohov in marjetic, da ni vedela kam z njimi. Na vseh obrazkih je sijala sreča in nagovarjali so jo vse vprek.

Ko so znova sedli v klopi, je gospodična stopila na oder. Še je šumelo po razredu kakor v panju, toda to je bilo šumenje veselja, sončnega dne.

Trideset obrazkov je začudeno zastrmelo v ganjeno učiteljico.

